

Міненко Г. М. Можливості спеціалізованої лабораторії у інформаційному забезпеченні освітнього середовища навчального закладу / Г. М. Міненко, І. В. Грушевська // Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної педагогічної освіти: науково-методичний збірник матеріалів Днів науки – (Стаханов – Лисичанськ, квітень 2015 р.). – Лисичанськ: ТОВ «Кит-Л». – 2015. – С. 202 – 208.

У статті окреслено переваги у створенні єдиного інформаційно-освітнього середовища вищого навчального закладу як одного із шляхів оновленого розвитку педагогічного коледжу.

Ключові слова: інформаційно-освітнє середовище, інформаційно-комунікаційні технології, лабораторія професійної компетентності.

УДК 378.1

Міненко Г.М., Грушевська І.В.

МОЖЛИВОСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ВП «Лисичанський педагогічний коледж

Луганського національного університету імени Тараса Шевченка»

Постановка проблеми. У сучасних умовах модернізації освіти в Україні стрімкий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій є одним з чинників, що визначає вектор розвитку сучасної освіти.

Виникнення інформаційного простору в Україні різко змінило ситуацію обміну інформацією у навчальному закладі. Такий простір зараз є загальною основою, що вимагає глибокого всебічного оновлення змісту вищої освіти, послідовного впровадження і використання інформаційних технологій навчання.

Інформатизація освіти – один із найважливіших механізмів реформування освітньої галузі, що уможливорює: побудову відкритої системи освіти, яка забезпечує кожному студенту власну спрямованість, ефективну організацію пізнавальної діяльності під час навчальних занять та самостійної роботи.

В Указі Президента України «Про національну доктрину розвитку освіти» наголошено на необхідність істотно змінити навчально-матеріальну базу, здійснити комп'ютеризацію навчальних закладів, упровадити інформаційні технології.

Аналізуючи Концепцію Національної програми інформатизації ми побачили, що загальна ситуація в Україні в галузі інформатизації не може бути визнана задовільною.

Саме це вказує на актуальність розгляду проблеми інформаційно-освітнього простору в контексті інформатизації освіти в Україні для підготовки майбутнього педагога.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У галузі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання працюють вчені і спеціалісти, кожен з яких зробив внесок у розроблення та організацію наукових досліджень впровадження їх результатів у педагогічну практику. Серед них О.О. Андрєєв, І.С. Безруков, В.Ю. Биков, І.П. Підласий, А.В.Хуторської.

Терміни «інформаційне середовище», «інформаційно-освітнє середовище» узагальнюють у розумінні різних аспектів використання інформаційно-комунікаційних технологій. У кожному навчальному закладі формується власне інформаційно-навчальне середовище зорієнтоване на всебічну освітньо-професійну підготовку фахівців.

Так, розвиток інформаційних технологій вже давно не є даниною моді. Нині у науковому обігові освітян все частіше уживаються такі поняття, як: «електронне (комп'ютерне, віртуальне, дистанційне, інтернет-, онлайн-)

навчання», «мультимедійні технології навчання», «кібернетична освіта» тощо. Сучасний світ практично став в інформаційному плані єдиним завдяки широкому застосуванню засобів інформаційно-комунікаційних технологій. Саме вони стали, невід'ємним атрибутом професійної діяльності десятків мільйонів людей. Звісно, співпраця викладачів, і студентів винятково в режимах on/off-line не спроможна замінити безпосереднього педагогічного контакту і живого спілкування суб'єктів академічного процесу. Натомість розумне поєднання віртуального і реального навчання є вимогою часу. Адже у вищі навчальні заклади сьогодні приходять студенти нового покоління.

Метою пропонованої статті є окреслення переваг у створенні єдиного інформаційно-освітнього середовища вищого навчального закладу як одного із шляхів його оновленого розвитку.

Підготовка майбутніх педагогів до використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації пізнавальної діяльності старших дошкільників та молодших школярів забезпечується сукупністю педагогічних умов, а саме: відображення способів використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації пізнавальної діяльності дітей у змісті навчальних предметів; збагачення практичного досвіду майбутніх вихователів та вчителів початкових класів з використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації навчально-виховного процесу сучасного ДНЗ та школи; стимулювання у студентів інтересу до використання інформаційно-комунікаційних технологій у майбутній професійній діяльності.

Якість підготовки спеціаліста завжди є провідним фактором, який визначає ефективність освітньої діяльності педагогічного вищого навчального закладу, який орієнтований на майбутнє.

Тому, у Лисичанському педагогічному коледжі інформаційно-комунікаційні технології - один з головних факторів формування

інформаційного середовища навчального закладу як умови якісної підготовки майбутніх педагогів дошкільної та початкової освіти.

Сьогодні педагогічний колектив має власну авторську модель застосування модульно-рейтингової технології навчання та інформаційно-комунікаційної технології в умовах ВНЗ I-II рівнів акредитації.

Наявність переносного обладнання, яке дозволяє у будь-якій аудиторії проводити заняття з використанням медіа-ресурсів, створення 3 мультимедійних аудиторій, 4 нових комп'ютерних лабораторій, введення в дію програми «Деканат», створення локальної мережі, електронної читальної зали та введення в дію програми «Бібліотека» забезпечує удосконалення творчого здобутку педагогічного колективу щодо пошуку інноваційних методик застосування ІКТ у процес підготовки майбутнього педагога.

Педагогічний колектив створив власну модель щодо творчого застосування ІКТ. Викладачі коледжу у навчальному процесі використовують наступні моделі інформаційно-комунікаційних технологій: лекції з медіа-ресурсами; комп'ютерне тестування; виступи з опорою на мультимедійні презентації; робота з електронними енциклопедіями, підручниками. Викладачі удосконалюють ефективні традиційні форми навчання, результативно проводять лекційні, семінарські, практичні, лекційно-семінарські заняття, наповнюючи їх цікавими ідеями щодо застосування ІКТ, використання мультимедійних ресурсів, запроваджують нові форми контролю модулю, роблять студента активним учасником навчального процесу.

Викладачі коледжу активно включилися в роботу по розробці навчальних посібників, контролюючих програм, методичних матеріалів на електронних носіях для організації самостійної і індивідуальної роботи студентів, що є одним з необхідних умов реалізації процесу інтеграції вітчизняної системи вищої освіти до загальноєвропейського освітнього простору.

Інформаційно-комунікаційні технології сприяють підвищенню ефективності і результативності організації наукової роботи викладачів і студентів: розробка власних проєктів з застосуванням програм Intel®. «Навчання для майбутнього», «1учень – 1 комп'ютер»; підготовка презентацій для захисту науково – дослідних, курсових і пошуково-творчих робіт, проведення наукових форумів у режимі он-лайн.

Формуванню ІКТ-компетентності викладачів коледжу та майбутніх педагогів сприяє участь у роботі коледжного науково-навчального центру «Формування майбутнього фахівця в умовах інноваційного освітнього простору» в рамках якого діють:

- семінар «Інформаційна культура педагога ВНЗ»;
- лабораторія «Навчання викладачів коледжу та майбутніх педагогів ефективному застосуванню інформаційно-комунікаційних технологій в умовах сучасних освітніх закладів: проведення тренінгів за програмою Intel®. «Навчання для майбутнього»;
- лабораторія «Науково-методичні основи використання ІКТ у навчально-виховному процесі в середовищі «1 учень – 1 комп'ютер» на базі шкільних нетбуків»;
- лабораторія «Сучасний електронний підручник»;
- лабораторія «Успішний навчальний та виховний проєкт з використанням ІКТ» - тематична група «Міжнародні, національні конкурси Дирекції освітніх програм корпорації Intel».

Науковими керівниками лабораторій і груп є провідні науковці ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», що і є свідченням тісної співпраці, і що забезпечує ефективність роботи. А безпосередню щоденну організацію роботи забезпечують наші викладачі.

Якість підготовки спеціаліста завжди є провідним фактором, який визначає ефективність освітньої діяльності педагогічного вищого навчального закладу, який орієнтований на майбутнє.

Моніторинг якості діяльності щодо підготовки майбутніх фахівців для освіти України дозволив педагогічному колективу Лисичанського педагогічного коледжу визначити ще один ефективний засіб забезпечення якісної освіти молоді: створення профільних спеціалізованих кабінетів – лабораторій та кабінетів музеїв: «Молода гвардія», історії коледжу, «Сучасне українознавство», кабінет-музей історії педагогіки й освіти; кабінети-лабораторії: «Лабораторія професійної компетентності педагога дошкільної освіти», «Лабораторія початкової освіти», «Лабораторія методики ознайомлення з природою», «Методики фізичного виховання», які забезпечують умови до входження навчального закладу до єдиного європейського та всеукраїнського простору медіа-освіти.

Лабораторія професійної компетентності педагога дошкільної освіти має за мету: забезпечення якісної підготовки майбутніх спеціалістів дошкільної освіти до професійної діяльності в умовах інноваційного освітнього простору.

Лабораторія має сучасне мультимедійне обладнання, підключена до мережі Інтернет, що дозволить проводити зустрічі в режимі он-лайн з провідними фахівцями світової та вітчизняної дошкільної освіти, відео-лекції, віртуальні екскурсії по дошкільним навчальним закладам різного типу, зустрічі з вихователями-новаторами на робочому місці в інноваційних ДНЗ.

Творче використання у процесі підготовки майбутніх фахівців сучасних засобів навчання – умова якісної освіти XXI століття: фонд лабораторії – більше 200 дисків з електронними матеріалами, медіа-ресурсами для вивчення дошкільної педагогіки і психології, методик дошкільного циклу.

Поряд з ліцензованими матеріалами на електронних носіях фонд лабораторії містить авторські електронні підручники і посібники, контролюючі комп'ютерні програми, методичні скарбнички, створені

викладачами циклової комісії дошкільної педагогіки ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».

Важливим компонентом освітнього середовища навчального закладу сьогодні виступає web - сайт. Тому, з метою забезпечення ефективності функціонування Центру науково-інформаційного супроводу процесу підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти було створено web - сайт Лабораторії фахової компетентності педагога дошкільної освіти «Діти ХХІ століття». Функціонування web - сайту забезпечить:

- організацію оперативного доступу до провідних інтернет-ресурсів з проблем дошкільного виховання;
- участь викладачів та студентів спеціальності «Дошкільна освіта» в роботі наукових форумів в режимі он-лайн;
- обмін думками, досвідом виховання дітей дошкільного віку.
- формування навичок організації співпраці «вихователь – дитина - батьки» у режимі он-лайн.

Висновки. Оптимальне застосування сучасних освітніх технологій і форм роботи в процес підготовки майбутніх педагогів сприяє підвищенню навчальної і творчої активності студентів, формуванню навичок здобування інформації і її опрацюванню, що забезпечує перехід навчального процесу у технологію навчання. Послідовна робота щодо створення в коледжі так званого єдиного інформаційно-освітнього середовища дозволить мати якісно новий рівень діяльності вищого навчального закладу, який відповідає вимогам часу.

Література. 1. Вікіпедія // [Електронне джерело]. – URL: <http://ru.wikipedia.org> 2. Григорьев С.Г. Использование информационных и коммуникационных технологий в общем среднем образовании. - [WWW document] URL: [http:// www.ido.rudn.ru/nfpk/ikt/vved.html](http://www.ido.rudn.ru/nfpk/ikt/vved.html) 3. Закон України «Про Національну програму інформатизації». - [WWW document] URL: <http://www.rada.gov.ua> 4. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика,

общество, культура. - М., 2000. – 607 с. **5. Проект** - «Концепції розвитку педагогічної освіти» **6. Трач Ю.** Інформаційно-комунікаційні технології в контексті сучасного розвитку / Ю. Трач // Нова педагогічна думка, № 2. – 2007. – С. 19 – 22.